

Addenda nova ad Lichenographiam europaeam.

Continuatio nona et vicesima. — Exponit W. Nylander.

1. *Ramalina armorica* Nyl.

Similis *Ramalinae scopulorum* (cujus facile sit varietas), sed medulla K flavescente (nec dein ferrugineo-rubente). Apices thallini haud raro nigricantes et spermogonia extus nigra (quod etiam observatur in *R. cuspidata*).

Super rupes marinas Armoricas (Viaud-Grand-Marais et alii).

Analoga est *Ramalinae Curnowii* Cromb. (a *R. cuspidata* descendente) et forsitan aequae late distributa.

2. *Platysma agnatum* Nyl.

Subsimile *Pl. commixto*, thallo spadiceo vel spadiceo-fusco, nitidiusculo, breviuscule laciniato, laciniis breviuscule divisis (latit. circiter 1 millim.), imbricato-congestis, vulgo concaviusculis, subtus laevibus. Apothecia non visa.

Latere infero saxorum gneissaceorum in Tyroliae alpinis ¹⁾, Brenner (F. Arnold), jam 1871 lectum.

Species videtur distincta, spermogoniis spermatis sicut in *Pl. Fahlunensi* (longit. 0,005—6 millim., crassit. circiter 0,001 millim.), sed thallo intus K non flavo-reagente nec tincto; ceteroquin thallus firmior, crassit. circiter 0,1 millim. (in *P. Fahlunensi* thalli crassities parum 0,05 millim. excedit).

3. *Lecanora glaucocarnea* Nyl.

Sit subspecies biatorina *Lecanorae bacommae*, differens thallo glauco-virescente ruguloso vel subleproso, rimoso-diffracto determinato (crassit. 0,25 millim. vel tenuiore); apotheciis pallido-carneis vel lividis, biatorinis, margine pallidore demum explanato.

Supra saxa micaceo-schistosa subumbrosa in Hibernia prope Kylemore (Larbalestier).

Thallus K flavens. — *L. rupicola* Nyl. in Flora 1877, p. 228, jungenda est cum *L. bacomma*, cui variant apothecia obscurata.

1) In iisdem alpinis socia *Cetrariae aculeatae* var. *muricatae* (Ach., *alpinae* Schaer.) lecta fuit ab eodem *Cetraria crispa* var. *subnigricans* Nyl. peculiaris, thallo spadiceo-nigricante, humili, subdecumbente; a *C. nigricante* mox differt rhizinis marginalibus nullis.

4. *Lecidea Henrica* Larb.

Thallus albidus laevigatus, sat tenuis (crassit. 0,25 millim. vel tenuior), rimosus et rimulosus; apothecia pallide carneo-lutea, superficialia, planiuscula obtuse vel obsolete marginata aut convexiuscula immarginata (latit. 0,5 millim. vel minora); sporae 8 nae ellipsoideae vel fusiformi-ellipsoideae, simplices, longit. 0,015—20 millim., crassit. 0,006—7 millim., paraphyses mediocres (subarticulatae), hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein sublutescens et thecae violaceae fulvescentes.

Supra saxa micaceo-schistosa ad rivulum prope Kylemore (Larbalestier).

Thallus K flavescens. Facies speciei e vicinitate *L. laevigatae*, sed spermatia arcuata, longit. 0,018—22 millim., crassit. 0,0005 millim.

5. *Lecidea indigula* Nyl.

Thallus vix ullus visibilis; apothecia nigricantia subprominula plana marginata (latit. circiter 0,5 millim.), intus concoloria; sporae 8 nae incolores ellipsoideae simplices, longit. 0,013—16 millim., crassit. 0,006—7 millim., paraphyses graciles, epithecium incolor, hypothecium rufescens parte supera subhymeniali crasse nigrescente. Jodo gelatina hymenialis vinose rubens (praecedente coerulescentia levi).

Supra saxa micaceo-schistosa muri prope Kylemore (Larbalestier).

Species est e stirpe *L. sanguineoatrae* bene distincta hypothecio supra nigrescente. Comparentur *L. subcoerulescens* Nyl. et *L. albofuscescens* Nyl., quoad sectionem apothecii.

6. *Lecidea herbidula* Nyl.

Thallus flavovirens opacus subleprosus tenuis rimulosus vel rimuloso-diffractus; apothecia obscure rufo-testacea vel testaceo-rufescentia, convexula (latit. 0,5 millim. vel minora), intus pallida; sporae 8 nae incolores fusiformes 1—3-septatae, longit. 0,011—18 millim., crassit. 0,0025 millim., paraphyses non bene discretatae, epithecium et hypothecium incoloria. Jodo gelatina hymenialis coerulescens.

Supra saxa schistosa ad Kylemore (Larbalestier).

Thallus omnino est peculiaris et facile proprium genus confirmans (si proprius), nam sistit *Gongrosiram* Ktz. et format

stratum e filamentis intricatis breviusculis articulatis subchroolepoideis, articulis pariete incolore crassulo strata nonnulla offerente et contento e granulis flavoviridibus rotundatis numerosis constituto, articulis his rotundis aut oblongis (latit. 0,015—35 millim.), majoribus facile discretis, divisione transversa sese multiplicantibus; sed adsunt simul gonidia parva sparsa inter filamenta gongrosirea et cellulas discretas gongrosireas, cur subincertum manet quinam verus thallus sit hujus Lecideae¹⁾.

7. *Lecidea chlorotricula* Nyl.

Thallus virescens tenuissimus subleprosus, apothecia carneo-albida plana minutissima (latit. 0,1—0,2 millim.), margine albicante; sporae 8 nae aciculares tenues, longit. 0,020—35 millim., crassit. 0,001 millim., subrectae, paraphyses non bene discretae, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis vinose rubescens.

Supra saxum micaceo-schistosum rivuli prope Kylemore (Lar-balestier).

Species est minutie jam satis distincta. Spermata arcuata, longit. 0,030—40 millim., crassit. 0,0008 millim.

8. *Lecidea leucobaea* Nyl.

Thallus albus vel albidus, tenuis, pro maxima parte leproso-efflorescens (lepram albidam formans laxam, crassitiem usque 0,5 millim. attingentem), K flavo-reagens; apothecia badio-testacea convexa immarginata (latit. 1 millim. vel nonnihil minora), intus pallida; sporae 8 nae vermiformes subsimplices, longit. 0,045—55 millim., crassit. circiter 0,0045 millim., paraphyses gracilescentes, sursum cum epithecio subelectrino-inspersae, hypothecium incolor. Jodo thecae coerulescentes.

Supra corticem betulae ad flumen Swir, orientem versus a lacu Ladoga (Fr. Elfving).

Species insignis in stirpe *L. pelidnae* et *vermiferae* omnino distincta. Granulationes epithecii K flavo-dissolutae. Sporae interdum subseptatae.

9. *Lecidea subgrisella* Nyl.

Thallus albidus vel isabellino-albidus, subopacus, planiusculus, continuus, rimosus, mediocris crassitiei (crassit. circiter 0,5 millim.);

1) Observetur, syngonidimia glomerulosa thalli *Lecideae epixanthoidis* (façae comparandae cum *L. herbidula*) facile in series moniliformes juncta conspici.

apothecia nigra (saepe caesio-suffusa), innata, plana, marginata (latit. circiter 1 millim.), intus pallida; sporae 8 nae ellipsoideae, longit. 0,011—16 millim., crassit. 0,005—6 millim., epithecium fuscum, paraphyses gracilescentes, hypothecium subincolore vel dilute sordide lutescens. Jodo gelatina hymenialis intensive coeruleascens, thecae dein violascentes.

Supra saxa porphyrea ad Razes in Tyrolia meridionali (Arnold).

Est affinis *L. lacteae*, quacum reactionibus thalli convenit, sed thallus et apothecia differunt. Accedit versus *L. subkochianam*, haec vero thallum crassiorem habet.

10. *Lecidea chloroscotina* Nyl.

Thallus cinereo-virens, sat tenuis, rugulosus, rimoso-diffractus; apothecia nigra planiuscula marginata (latit. 0,5—0,8 millim.), subrugulosa, intus concoloria (linea hymenialis in sectione albicans); sporae 8 nae incolores oblongo-fusiformes simplices, longit. 0,008—0,014 millim., crassit. 0,003—4 millim., paraphyses mediocres, apice nigrescenti-clavatae, hypothecium nigrum supra coeruleascens. Jodo gelatina hymenialis coeruleascens, dein fulvescens vel fulvo-subrubescens.

Supra saxa silicea ad Kylemore (Larbalestier).

Est species affinis *L. chalybeiae* Borr. (et forsitan ejus subspecies), hypothecio et sporis praesertim differens. Apothecia variant convexiuscula; thalamium altit. circiter 0,05 millim., hypothecium circiter 0,12 millim. et K nonnihil violascens. Spermatia ellipsoidea, longit. 0,002 millim., crassit. 0,001 millim.

11. *Opegrapha atrula* Nyl.

Thallus vix ullus; apothecia nigra oblonga (longit. 0,3—0,6 millim., crassit. 0,2 millim.), epithecio rimiformi; sporae 8 nae incolores fusiformi-oblongae 3-septatae, longit. circiter 0,016 millim., crassit. 0,0035 millim.

Supra saxa micaceo-schistosa sicea umbrosa ad Kylemore (Larbalestier).

Est species affinis *O. atrae*, apotheciis brevibus simplicibus (thecae similes ut in *O. atrae*). Apothecia saepe in rimis lapidis lineatim disposita.

12. *Arthonia paralia* Nyl.

Thallus fusco-cinerascens tenuis eontinuus (passim rimosus), sublaevis; apothecia fusca rotundata (latit. fere 0,2 millim. vel

minora), planiuscula, intus incoloria; sporae 8 nae incolores ovi-formes (vel medio subconstrictae), 3—4-septatae, longit. 0,018—22 millim., crassit. 0,007 millim., epithecium rufescens, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis vinose rubens (sporae tum etiam ita tinctae).

Supra saxa micaceo-schistosa ad mare haud procul a Kylemore (Larbalestier).

Species optime distincta lecideoliformis. Thallus eugonidia simplicia continet.

13. *Graphis inustula* Nyl.

Sat similis *Graphidi inustae*, sed sporae (sicut in *Gr. sophistica*) murali-divisae (longit. 0,038—48 millim., crassit. 0,015—20 millim., iodo coerulescentes).

In Hibernia, Com. Mayo, prope Westport super corticem ilicum (Larbalestier).

Thallus lacteus subrimulosus, K lutescens. Apothecia formae ut in *Gr. dendritica* minus evoluta, lirellis caesio-pruinosis planis 2—3-cuspidibus (latit. circiter 0,25 millim.). Est species stirpis *Gr. anguinæ* Mt. Comparetur *Gr. subinusta* Nyl. in Wright Cub. 99—100.

14. *Verrucaria subviridicans* Nyl.

Subsimilis *V. inumbratae* Nyl. in Flora 1864, p. 355, et fortasse ejus subspecies, thallo albido-virescente tenui ruguloso-continuo.

Supra saxa arenacea in rivulis prope Kylemore (Larbalestier).

Thallus gonimiosus. Sporae longit. 0,046—70 millim., crassit. 0,024—30 millim.

15. *Verrucaria insiliens* Larb.

Thallus cinerascens tenuis rimoso-diffractus; apothecia in verrucis thalinis pertusarioideis convexo-prominulis (latit. circiter 1 millim.), monohymeneis inclusa, incoloria, extus (supra) fusco-prominula nudaque circa epithecium punctiforme pallescens; sporae 8 nae incolores fusiformes 5—7-septatae, longit. 0,050—67 millim., crassit. 0,011—14 millim. Jodo gelatina hymenialis incolor.

Super saxum arenaceum in spelunca prope Kylemore (Larbalestier).

Est species admodum insignis e stirpe *V. chloroticæ*. Gonidia chroolepoidea.

Observationes.

Parmeliopsis subsoredians dicenda est ea, quae in Flora 1876, p. 572 nominatur *Parmelia*. Revera affinis est *Parmeliopsi ambiguae*, sicut videre licuit e specimine fertili lecto aetate praeterlapsa a cl. Lamy. Differt laciniis subimbricatis non discretis, vulgo latoribus, inaequalibus, rhizinis vix visibilibus; apothecia latit. circiter 1 millim., margine thallino vix prominulo integro vel subintegro; sporae fusiformi-oblongae, saepius curvulae, longit. 0,007—9 millim., crassit. 0,0025—0,0030 millim.

Lecidea spodoplaea dicatur typus *L. baliolae* Nyl. in Flora 1876, p. 308, definitae et quae solum statum a ferrugine tinctum sistit. Nuper cl. Larbalestier ad Kylemore super saxa silicea humida legit illum typum, cui thallus cinereus tenuis rimoso-diffractus, apothecia magis prominula, latit. 1 millim. vel minora. Pertinet ad stirpem *L. lenticularis*. Variat thallo virescente et apotheciis spadiceo-rufescentibus (f. *viridicascens*), in Gallia (Lamy).

Bilimbia chlorotica Mass. dicenda sit *Lecidea cupreo-rosella* * *chlorotropa* Nyl. Apothecia ei saepe margine obscurato (perithecio violascente). Sporae bacillares simplices aut 1—3-septatae, longit. 0,015—21 millim., crassit. 0,002—3 millim. Pertineat ad stirpem *L. inundatae*.

Lecidea albovirella Nyl. affinis est *L. chlorotropae*, sed apotheciis carneo-albis immarginatis, statu humido circumcirca hyalinis (latit. circiter 0,25 millim.). Thallus laete viridis, tenuis, subleprosus, continuus. Supra saxa micaceo-schistosa subumbrosa ad Kylemore (Larbalestier). Jodo gelatina hymenialis coerule-scens, dein thecae violaceo-rubescens.

Lecidea chlorotropoides Nyl. Similis *L. albovirellae*, sed apothecia (ut in *L. chlorotropa*) testaceo-rufescentia (latit. 0,2—0,4 millim.), margine saepius obscurato (perithecio laete in lamina tenui violascente et interdum hypothecio dilute ejusdem coloris). Sporae bacillares simplices aut 1—3-septatae, longit. 0,014—20 millim., crassit. 0,002—3 millim. Jodo gelatina hymenialis coerule-scens, dein vinose rubens (vel alibi in minus sporis fertili solis thecis vinose rubescentibus). Supra saxa calcarea humida prope Kylemore (Larbalestier).

Lecidea inundata * *allecta* Nyl. distinguitur apotheciis carneo-albis, sporis acicularibus tenuibus longit. 0,056—70 millim., crassit. 0,001 millim. Spermata omnino congrua. Supra saxa silicea prope Kylemore (Larbalestier).

Lecidea aenea Duf. pertinet ad eandem stirpem ac *L. luteo-atra* et *L. inserena*.

Arthonia betuleti Nyl. Affinis *A. patellulatae* videatur, sed apothecia fusco-nigra depressa aut subinnata, planiuscula aut convexiuscula (latit. 0,5 millim. aut minora), rotundato-diformia; sporae longit. 0,011—14 millim., crassit. 0,004—5 millim. Thallus tenuissimus sublutescens, haplogonidiis. Supra corticem betulae in Finlandia ad Ladogam orientalem (Elfvig). Accedens *salicicola*, apotheciis minoribus rotundatis (latit. 0,25 millim. vel minoribus), in Finlandia, Hollola (Norrlin).

Die Laubmoose des fränkischen Jura.

Von F. Arnold.

(Schluss.)

290. *Hypnum reptile* Mich.

IV. 1. An alten Föhren im Walde zwischen Wasserzell und Breitenfurt bei Eichstätt (Bryoth. 9. b.). Selten an alten Fichten und Buchen im Walde oberhalb Aicha.

2. Vereinzelt auf alten Eichenpfosten des Schweinsparkes bei Eichstätt.

291. *Hypnum Sauteri* Br. Sch.

III. 2. c. fr. auf einem bemoosten Dolomitblocke im Thale unweit der Hauensteiner Mühle bei Pottenstein in Oberfranken, am Saume des Waldes: nur einmal beobachtet (von Schimper, Juratzka und Milde eingesehen).

292. *Hypnum fertile* Sendt.

IV. 1. Am Grunde jüngerer Föhren im Walde zwischen Engelhardsberg und der Riesenburg bei Muggendorf.

2. Auf faulen Fichtenstrünken im Walde des Affenthalles bei Eichstätt.

An beiden Orten c. fr., doch sehr selten. Die Exemplare wurden von Schimper, Juratzka und Milde besichtigt.

293. *Hypnum cupressiforme* L.

II; I. 1, 3; III. 1. Auf Waldboden.

I. 2, 4; III. 2. Auf Sandstein- und Quarzblöcken, über bemoosten Kalk- und Dolomitmäulen. Auf Basaltuff am Dossweiher.

IV. 1. An Waldbäumen.

2. Ueber alten Pfosten, Baumstrünken.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung](#)

Jahr/Year: 1877

Band/Volume: [60](#)

Autor(en)/Author(s): Nylander William

Artikel/Article: [Addenda nova ad Lichenographiam europaeam
562-568](#)